

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10762/2557

ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) โดย บริษัทบริหารสินทรัพย์
สุขุมวิท จำกัด ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทน
นายวุฒิพงษ์ โนนุชโจทก์
จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 305 วรรคหนึ่ง

พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 มาตรา 6

ตาม พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 มาตรา 6 บัญญัติว่า ในการโอนสินทรัพย์ของสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ถ้าเป็นสินทรัพย์ที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มีใช้สิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกัน ให้หลักประกันนั้นตกแก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ด้วย ซึ่งแม้บทมาตราดังกล่าวมิได้บัญญัติถึงสิทธิจำนองให้ตกแก่ผู้สวมสิทธิด้วย แต่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติถึงสิทธิจำนองดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะแล้ว กรณีจึงต้องบังคับตาม ป.พ.พ. มาตรา 305 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า "เมื่อโอนสิทธิเรียกร้องไป สิทธิจำนองหรือจำนำที่มีอยู่เกี่ยวพันกับสิทธิเรียกร้องนั้นก็ดี สิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันที่ให้ไว้เพื่อสิทธิเรียกร้องนั้นก็ดี ย่อมตกไปได้แก่ผู้รับโอนด้วย" ดังนั้น สิทธิจำนองคดีนี้ย่อมตกแก่ผู้สวมสิทธิซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องในหนี้กู้ยืมเงินอันเป็นหนี้ประธานคดีนี้ด้วย

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 795,782.95 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 19 ต่อปี จากต้นเงิน 619,943.83 บาท นับตั้งแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 7 กันยายน 2538) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระให้แก่โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระให้แก่โจทก์จนครบถ้วน กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความให้ 10,000 บาท ไม่มีคู่ความอุทธรณ์ คดีเป็นที่สุด

ต่อมาบริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด ยื่นคำร้องขอสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแทนโจทก์ ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 ศาลชั้นต้นอนุญาต

โจทก์ยื่นคำร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 79325 ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ทรัพย์จำนอง เจ้าพนักงานบังคับคดียกคำร้อง เนื่องจากโจทก์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์จำนองเมื่อพ้นกำหนด 10 ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 โจทก์เห็นว่า โจทก์เป็นเจ้าหนี้ผู้รับจำนอง แม้ไม่ได้บังคับคดีภายใน 10 ปี ก็ไม่ทำให้การจำนองเสียไป ขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า คำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีถูกต้อง จึงไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้ยกคำร้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ข้อแรกว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ชอบหรือไม่ ที่โจทก์ฎีกาว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 หยิบยกประเด็นเรื่องการโอนสิทธิทรัพย์สินขึ้นวินิจฉัยว่า แม้ว่าบริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด เป็นผู้สวมสิทธิเป็นเจ้าของนี้ตามคำพิพากษาโดยบทบัญญัติของพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 แต่ในการโอนสิทธิทรัพย์สินของสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์นั้น หากเป็นสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันหลักประกันเช่นว่านี้หากแต่บริษัทบริหารสินทรัพย์ด้วยไม่ ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 มาตรา 6 ดังนั้น สิทธิจำนองที่ดินพิพาทจึงไม่ตกแก่ผู้สวมสิทธิ ผู้สวมสิทธิไม่อาจร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์จำนองได้ เป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบ เพราะเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาโดยชอบในศาลชั้นต้นนั้น เห็นว่า ปัญหาว่าผู้สวมสิทธิเป็นเจ้าของนี้ตามคำพิพากษาแทนเจ้าหนี้ผู้รับจำนองเดิมมีสิทธิบังคับคดีทรัพย์สินจำนองแม้จะพ้นกำหนด 10 ปี หรือไม่นั้น เป็นปัญหาเรื่องอำนาจยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำสั่งเจ้าพนักงานบังคับคดี จึงเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ย่อมมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ แม้จะมีได้ว่ากล่าวกันมาในศาลชั้นต้น ฎีกาโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น แต่อย่างไรก็ตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ยกมาตรา 6 แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 ขึ้นวินิจฉัยว่า สิทธิจำนองไม่ตกแก่ผู้สวมสิทธิ ผู้สวมสิทธิไม่อาจร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์จำนองได้นั้น เห็นว่า ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 มาตรา 6 บัญญัติว่า ในการโอนสิทธิทรัพย์สินของสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ถ้าเป็นสิทธิที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มีสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกัน ให้หลักประกันนั้นตกแก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ด้วย ซึ่งแม้บทมาตราดังกล่าวมิได้บัญญัติถึงสิทธิจำนองให้ตกแก่ผู้สวมสิทธิด้วย แต่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติถึงสิทธิจำนองดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะแล้ว กรณีจึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 305 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า "เมื่อโอนสิทธิเรียกร้องไป สิทธิจำนองหรือจำนำที่มีอยู่เกี่ยวพันกับสิทธิเรียกร้องนั้นก็ดี สิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันที่ให้ไว้เพื่อสิทธิเรียกร้องนั้นก็ดี ย่อมตกไปได้แก่ผู้รับโอนด้วย" ดังนั้น สิทธิจำนองคดีนี้ย่อมตกแก่ผู้สวมสิทธิซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องในหนี้กู้ยืมเงินอันเป็นหนี้ประธานคดีนี้ด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังขึ้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ข้อต่อไปว่า โจทก์มีสิทธิขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์จำนองคดีนี้หรือไม่ ที่โจทก์ฎีกาว่า ผู้สวมสิทธิเป็นเจ้าของนี้แทนเจ้าหนี้ผู้รับจำนองตามคำพิพากษาเดิมซึ่งมีสิทธิบังคับจำนองเอาที่ทรัพย์สินจำนอง แม้เมื่อหนี้ที่เป็นประธานขาดอายุความแล้วก็ได้ แต่จะบังคับเอาดอกเบี้ยที่ค้างชำระในการจำนองเกินกว่า 5 ปี ไม่ได้ ผู้สวมสิทธิจึงมีสิทธิที่จะบังคับคดีทรัพย์สินจำนอง แม้โจทก์จะไม่ได้ร้องขอให้บังคับคดีภายใน 10 ปี นั้น เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 745 บัญญัติว่า "ผู้รับจำนองจะบังคับจำนองแม้เมื่อหนี้ที่ประกันนั้นขาดอายุความแล้วก็ได้ แต่จะบังคับเอาดอกเบี้ยที่ค้างชำระในการจำนองเกินกว่าห้าปีไม่ได้" ดังนั้น แม้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเดิมและโจทก์มิได้ร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาจนล่วงพ้นระยะเวลา 10 ปี อันเป็นเหตุให้โจทก์สิ้นสิทธิที่จะบังคับเอาแก่หนี้ตามคำพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 ก็ตาม แต่โจทก์ยังคงมีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าว เพียงแต่จะบังคับคดีเอาดอกเบี้ยที่ค้างชำระในการจำนองเกินกว่า 5 ปี ไม่ได้เท่านั้น ที่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งยกคำร้องของโจทก์ที่ขอให้ยึดทรัพย์จำนองและศาลล่างทั้งสองพิพากษายกคำร้องของโจทก์ที่ขอเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าวนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังขึ้นเช่นกัน

พิพากษากลับเป็นว่า ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ไม่เกินหนี้จำนองจำนวน 620,000 บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 19 ต่อปี จากต้นเงิน 619,943.83 บาท ที่ค้างชำระเป็นเวลา 5 ปี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

(ประทับ ดุลพินิจธรรมา-อิสสระ นีมละมัย-ทรงศิลป์ ธรรมรัตน์)

ศาลจังหวัดนนทบุรี - นางสาวนภาวรรณ ขุนอักษร

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 - นายไพฑูริ์ เศรษฐไกรกุล

แหล่งที่มา

กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

แผนก

หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้น

พ2819/2538

หมายเหตุ